



Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.474/2024/4.

A felperesek:

I.r. felperes I. rendű

I.r. felperes címe

II.r. felperes II. rendű

II.r. felperes címe

A felperesek képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda I. és II. rendű felperes képviseletében

ügyvéd címe

Az alperesek:

I.r. alperes I. rendű

I-II. rendű alperes címe

II.r. alperes II. rendű

I-II. rendű alperes címe

Az alperesek képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda I. és II. rendű alperes képviseletében

ügyvéd címe

A per tárgya:

sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

27.P.21.620/2024/6.

A fellebbezést benyújtó fél:

I. és II. rendű alperesek

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek egyetemlegesen 15.240 (tizenötezer-kétszáznegyven) forint másodfokú perköltséget és az államnak 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű felperes parlamenti párt, a II. rendű felperes a párt elnöke. A Magyar Nemzet (mno.hu) internetes

portál az I. rendű alperes szerkesztésében és a II. rendű alperes kiadásában álló internetes sajtótermék.

[2] A mno.hu internetes portálon 2024. május 18-án „A Jobbik minden erőforrásával támogatja egyéb érdekelt1 kampányát” címmel jelent meg cikk, mely – utalva a Magyar Jelen című internetes portálon megjelent cikkben foglaltakra, többek között – az alábbi szövegrészeket tartalmazta:

[3] (lead) „Az amerikai nagykövetséggel újabban szoros kapcsolatot ápoló Jobbik vezérkara teljes mellszélességgel beállt egyéb érdekelt1 mögé – derült ki a Magyar Jelen cikkéből. A Jobbik teljes infrastruktúrája egyéb érdekelt1 kampányát segíti”.

[4] „A Jobbik teljes infrastruktúráját egyéb érdekelt1 rendelkezésére bocsátották már az első pillanattól, amikor a volt igazságügyi miniszter exférje a politikai színtérre lépett - írta tényfeltáró cikkében a Magyar Jelen. (...) A lap információi szerint II.r. felperes Jobbik-elnök és a mögötte állók személyesen is egyeztettek egyéb érdekelt1-gyel, hogy mekkora csapatot és milyen erőforrásokat tudnak a rendelkezésére bocsátani.”

[5] „A közösségi média hatékony felhasználása döntő szerepet játszott egyéb érdekelt1 felfuttatásában, így hát a Jobbik kommunikációs igazgatót rendelt mellé.”

[6] „Aztán mint fiatal káder kinőtte magát a Jobbikban, mindenekelőtt a közösségi médiában bizonyított, egyre inkább kommunikációs főnökként segítette II.r. felperest, aki egyik napról a másikra átirányította a segítséget kérő egyéb érdekelt1-hez.”

[7] „Folyamatosan kezeli, moderálja egyéb érdekelt1 közösségimédia-felületeit, de ha kell, táskát cipel, egyéb érdekelt3t is kiszolgálja. Mindig »bekálbelezve« irányítja a teljes kampánystábot. A lap információi szerint egyéb érdekelt2 közben folyamatosan tájékoztatja II.r. felperest a Jobbik elnökét.”

[8] A felperesek a cikk alábbi állításait kifogásolták:

[9] (1) A Jobbik minden erőforrásával támogatja egyéb érdekelt1 kampányát; a Jobbik teljes infrastruktúrája egyéb érdekelt1 kampányát segíti; a Jobbik teljes infrastruktúráját egyéb érdekelt1 rendelkezésére bocsátották.

[10] (2) II.r. felperes Jobbik-elnök és a mögötte állók személyesen is egyeztettek egyéb érdekelt1-gyel, hogy mekkora csapatot és milyen erőforrásokat tudnak a rendelkezésére bocsátani.

[11] (3) A Jobbik kommunikációs igazgatót rendelt mellé (egyéb érdekelt1re utalva).

[12] (4) (egyéb érdekelt2) kommunikációs főnökként segítette II.r. felperest, aki egyik napról a másikra átirányította a segítséget kérő egyéb érdekelt1-hez.

[13] (5) egyéb érdekelt2 közben folyamatosan tájékoztatja II.r. felperest a Jobbik elnökét.

[14] A felperesek álláspontja szerint a Magyar Jelen című internetes újságban megjelent, és az I. rendű alperes által továbbközölt tényállítások a valótlan tények híresztelésének minősülnek. Ezért az alábbi helyreigazító közlemény közlését kérték:

[15] „Helyreigazítás

[16] A 2024. május hó 18-án »A Jobbik minden erőforrásával támogatja egyéb érdekelt1 kampányát« címmel megjelent cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy a Jobbik saját erőforrásaival támogatja egyéb érdekelt1 kampányát.

[17] Valótlanul híreszteltük, hogy II.r. felperes személyesen is egyeztetett egyéb érdekelt1-gyel, mekkora csapatot és milyen erőforrásokat tud a Jobbik egyéb érdekelt1 rendelkezésére bocsátani.

[18] Valótlanul híreszteltük, hogy a Jobbik kommunikációs igazgatót rendelt egyéb érdekelt1 mellé.

[19] Valótlanul híreszteltük, hogy egyéb érdekelt2 korábban kommunikációs főnökként segítette II.r. felperest, és őt II.r. felperes átirányította egyéb érdekelt1-hez.

[20] Valótlanul híreszteltük továbbá, hogy egyéb érdekelt2 tevékenységéről folyamatosan tájékoztatja II.r. felperest.”

[21] Az I. rendű alperes nem jelentetett meg helyreigazító közleményt.

[22] A felperesek keresetlevelükben az előzetes kérelemben foglaltakkal azonos tartalommal kérték az I. rendű alperest helyreigazító közlemény közzétételére és a II. rendű alperest a per költségeinek viselésére kötelezni.

[23] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítását és felperesek felmerülő perköltségükben való marasztalását célozta.

[24] Azzal védekeztek, hogy „információk szerint” az elsőként kifogásolt közlés (a Jobbik saját erőforrásaival támogatja egyéb érdekelt1 kampányát, II.r. felperes személyesen is egyeztetett egyéb érdekelt1-gyel, mekkora csapatot és milyen erőforrásokat tud a Jobbik egyéb érdekelt1 rendelkezésére bocsátani) való tényekből levont okszerű, logikus következtetés, a többi pedig való tényállítás.

[25] Az elsőfokú bíróság kötelezte az I. rendű alperest, hogy a www.magyar nemzet.hu internetes portál kezdőoldalán 5 napon belül, 24 óra időtartamban, az eredeti megjelenéssel azonos helyen és betűszedéssel, önálló hírként jelentesse meg a „Helyreigazítás »A Jobbik minden erőforrásával támogatja egyéb érdekelt1 kampányát című cikkünkhöz«” szöveget oly módon, hogy ezen hírre kattintva elérhető legyen a 2024. május hó 18. napján »A Jobbik minden erőforrásával támogatja egyéb érdekelt1 kampányát« címmel megjelent cikk, melynek címe alatt, a szövege előtt, a cikk elérhetőségének időtartamában, de legalább 30 napig kerüljön megjelenítésre az alábbi helyreigazító közlemény:

[26] „Helyreigazítás

[27] Cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy a Jobbik saját erőforrásaival támogatja egyéb érdekelt1 kampányát.

[28] Valótlanul híreszteltük, hogy II.r. felperes személyesen is egyeztetett egyéb érdekelt1-gyel, mekkora csapatot és milyen erőforrásokat tud a Jobbik egyéb érdekelt1 rendelkezésére bocsátani.

[29] Valótlanul híreszteltük, hogy a Jobbik kommunikációs igazgatót rendelt egyéb érdekelt1 mellé.

[30] Valótlanul híreszteltük, hogy egyéb érdekelt2 korábban kommunikációs főnökként segítette II.r. felperest, és őt II.r. felperes átirányította egyéb érdekelt1-hez.

[31] Valótlanul híreszteltük továbbá, hogy egyéb érdekelt2 tevékenységéről folyamatosan tájékoztatja II.r. felperest.”

[32] A II. rendű alperest a felperes javára 54.000 forint + áfa perköltség, az állam javára 36.000 forint illeték megfizetésére kötelezte.

[33] Határozatának indokolásában idézte Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) IX. cikkét, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. § (1) bekezdését, valamint a 496. § (1) és (3) bekezdését.

[34] Az ítélezési gyakorlatot idézve abból indult ki, hogy sajtó-helyreigazítási igényt valótlan tényállításra, való tény hamis színben történő feltüntetésére, vagy ténybelileg

megalapozatlan véleménynyilvánításra lehet alapítani. Ennek megfelelően ténybelileg megalapozott véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja. A tény valósága bizonyítható, a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása a bizonyíthatósági teszt alapján történhet: ténynek minősül az az állítás, melynek valósága bizonyítható, vélemény pedig az a közlés, melynek valóságtartalma nem bizonyítható (BDT2012. 2653.).

[35] Az említett teszt alkalmazásával az elsőfokú bíróság tényállításnak minősítette valamennyi sérelmezett közlést. Az alperesek azok valós voltát nem bizonyították, ezért az I. rendű alperest a vonatkozó szövegrészek helyreigazítására kötelezte.

[36] A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdésre utalva rendelkezett.

[37] Az ítélet ellen az alperesek fellebbeztek.

[38] Kérték az elsőfokú ítélet részben megváltoztatását, ezen belül a helyreigazító közlemény szövegéből a „Cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy a Jobbik saját erőforrásaival támogatja egyéb érdekelt kampányát” szövegrész mellőzését és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását.

[39] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjaira alapították.

[40] Anyagi jogszabálysértésként az Smtv. 12. § (1) bekezdését jelölték meg.

[41] Az elsőként helyreigazítani rendelt kijelentés tekintetében az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontot foglalt el, mert az újságírói vélemény, következtetés, amelynek ténybeli alapjait a cikk részletesen bemutatja. Megjelöli azokat a személyeket (egyéb érdekelt⁴, egyéb érdekelt²), akik korábban az I. rendű felperes kommunikációját és – mint ez köztudott – a 2018-as választási kampányát irányították. Nem vitatott tény, hogy e személyek most egyéb érdekelt¹ kommunikációját és kampányát támogatják. Ezek összevetésével az „alperes” következtetése (a Jobbik támogatja saját erőforrásaival egyéb érdekelt¹t) megalapozott.

[42] A PK 12. számú állásfoglalás III. pontja alapján véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja. Az Alkotmánybíróság mércéje szerint az értékítéletek és a személyes meggyőződést közvetítő vélemények mindaddig, amíg összefüggésben állnak a közügyekkel, attól függetlenül élvezik a véleményszabadság alkotmányos oltalmát, hogy helyes vagy helytelen, tetsző vagy nem tetsző, értékes vagy értéktelen gondolatokat tartalmaznak [7/2014. (III. 7.) AB határozat].

[43] A véleményszabadság oltalma alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó és a polemikus stílusban megírt értékítéletek és értékítélettel terhelt tényállítások is. Tényállítást tehát vélemény is tartalmazhat, hiszen a tények alapján tényekre vont következtetés is minősülhet véleménynek.

[44] A cikkben közölt tények alapján az olvasóknak lehetősége van annak megítélésére, hogy a következtetés levonására a logika szabályainak megfelelően, okszerűen került-e sor. Az átlagolvasónak ehhez a cikkben minden szükséges információ rendelkezésre áll. A következtetés, vélemény pedig – annak helyességétől, helytelenségétől függetlenül – sajtó-helyreigazítás alapja nem lehet.

[45] A sajtószervet bizonyítási teher újságírói vélemény, bírálat, következtetés esetében nem terheli, ilyen közlések esetében nincs helye sajtó-helyreigazításnak.

[46] Az Alkotmánybíróság szerint a tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A szólás- és sajtószabadság határainak megvonásánál mindazonáltal indokolt különbséget tenni az

értékkitételek és a tényállítások védettsége között. Vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen {3466/2020. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [38]; 7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [49]}. Az Alkotmánybíróság kiemelte azt is, hogy a közügyek vitájához tartozó tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért a jogi felelősségre vonás kérdésében még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tényállítások esetében is figyelemmel kell lenni a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekében {7/2014. (III. 7.) AB határozat Indokolás [50]}.

[47] A felperesek fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására és a II. rendű alperes másodfokú perköltségükben való marasztalására irányult. A perköltség teljesítésének meghatározását egyetemleges kötelezettségként kérték.

[48] Azzal érveltek, hogy az alperesek az elsőfokú eljárásban előadott védekezést a másodfokú perszakaszban már nem egészíthetik ki. Az alperesek az elsőfokú eljárásban azzal védekeztek, hogy kijelentették: a „sérlemzett 2., 3., 4. és 5. közlés ... valós tényállítás, az 1. sérlemzett közlés pedig e valós tényekből levont okszerű és logikus következtetés”. Kifejezett nyilatkozatuk szerint nem indítványoztak ezzel kapcsolatos bizonyítást.

[49] Annak az állításnak, hogy az I. rendű felperes a saját erőforrásaival támogatta egyéb érdekelt kampányát, a ténybeli alapjait az alperesek csak a fellebbezésben jelölték meg. Eljárásuk a Pp. 7. § 4. b) pontja értelmében ellenkérelem-változtatásnak minősül, amely a Pp. 500. § (2) bekezdés g) pontja szerint sajtó-helyreigazítási perben nem megengedett. Ezért az érdemben nem is vizsgálható.

[50] A felperesek az alperesek érvelését érdemben is alaptalannak tartották. A cikk arról szól, hogy az I. rendű felperes jelenleg támogatja egyéb érdekelt, közéleti tevékenységét, kampányát. egyéb érdekelt 2018 végén, egyéb érdekelt 2022 májusában megszakította a kapcsolatot az I. rendű felperessel, így tevékenységük a cikk megjelenésekor már nem volt az I. rendű felpereshez köthető. Az I. rendű felperes kommunikációs tevékenységében egyéb érdekelt 2022 soha nem vett részt. Ezeket az adatokat a felperesek is csak a másodfokú eljárásban közölték, mivel az alperesek védekezése a ténybeli alapokra nem tért ki.

[51] A felperesek a másodfokú perköltséget a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (3) és (5) bekezdése alapján, mérlegeléssel számították fel azzal, hogy jogi képviselőjük áfáfizetésre köteles. Annak összegét 4 munkaóra után 12.000 forint + áfa (15.240 forint) ügyvédi munkadíjban határozták meg.

[52] A fellebbezés alaptalan.

[53] Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az elsőfokú ítéletnek „a Jobbik saját erőforrásaival támogatja egyéb érdekelt kampányát” szövegrész kivételével a helyreigazítási kérelem közzétételéről és a II. rendű alperes elsőfokú perköltségben marasztalásáról rendelkező része.

[54] A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között a Fővárosi Ítéltábla vizsgálta, hogy a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja alapján van-e helye felülbírálatnak.

[55] Azzal kapcsolatos fellebbezési kérelmet, amelynek megfelelően a másodfokú bíróság a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítheti, és ennek alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti [Pp. 369. § (3) bekezdés a) pont], az alperesek nem adtak elő. A fellebbezők tehát nem tették egyértelművé, hogy a tényállást mennyiben és milyen okból kérik kiegészíteni vagy módosítani, a bizonyítási eljárás eredménye mennyiben és milyen okból okszerűtlen.

[56] Annak ismételt előadásával, hogy a fellebbezésben megjelölt szövegrészlet való tényekből levont következtetésként nem igazítható helyre, a fellebbezés tartalmi követelményei nem teljesülnek. A felülbírálati jogkör érdemi érvelés nélkül előterjesztett megjelölése csupán formálisnak minősült, annak következményeként a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pont szerinti felülbírálat érdemben nem végezhető el.

[57] Az alperesek az elsőfokú eljárásban előterjesztett írásbeli ellenkérelmükben a jogorvoslati kérelemmel érintett szövegrészt való tényekből levont okszerű és logikus következtetésnek minősítették és úgy nyilatkoztak, hogy az őket terhelő bizonyítási kötelezettség ismeretében sem kívánnak bizonyítási indítványt tenni, az ügyben tartott tárgyaláson pedig jogi képviselőjük nem jelent meg.

[58] A Pp. 199. § (2) bekezdésének *bb)* alpontja szerint az ellenkérelem érdemi részében – ha azzal a fél a perben védekezni kíván – fel kell tüntetni: a keresetlevél érdemi részében előadottakra vonatkozó vitató és cáfoló nyilatkozatokat, továbbá a *bc)* alpont szerint a védekezést megalapozó tényeket és az azokat alátámasztó és rendelkezésre álló bizonyítékokat, illetve bizonyítási indítványokat az e törvényben meghatározott módon.

[59] Az írásbeli ellenkérelemben foglalt, bizonyítási indítvány mellőzéséről szóló nyilatkozatot az elsőfokú bíróság helyesen értékelte úgy, hogy az alperesek a cikkben megjelenített vélemény ténybeli megalapozottságát nem kívánták bizonyítani. Ezzel a nyilatkozattal az alperesek – függetlenül az elsőfokú bíróságnak a perfelvétel lezárása előtt nyújtott tájékoztatásától [Pp. 183. § (1) bekezdés] – már a perfelvételi tárgyalás előtt, a teljes eljárás tartamára elzárták magukat a védekezés e módjától.

[60] A fellebbezésben előadott további – az első közlés ténybeli alapjait jelentő – tények meghatározása ehhez képest elkészt, mert a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során – a törvényi kivételektől eltekintve – az ellenkérelmet nem lehet megváltoztatni [Pp. 373. § (1) bekezdés]. Ilyen tilalom alá esik, ha a fél úgy terjeszt elő a jogi álláspontját alátámasztó új tény, hogy arról már az elsőfokú eljárásban is tudomása volt és azt önhibájából nem adta elő [Pp. 373. § (2) bekezdés].

[61] Az ismertetett jogi rendelkezések alapján a fellebbezésben az érdemi védekezés során elmulasztott nyilatkozatok eredményesen már nem terjeszthetők elő, az alperesek önhibájából bekövetkező késedelme kizárja az újonnan előadott tények és azokon alapuló további jogi érvek figyelembevételét és a Pp. 369. § (3) bekezdés *c)* pont szerinti felülbírálatnak sincs helye.

[62] Az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényekből eltérő jogi következtetés levonására nem kerülhet sor. Minderre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

[63] Az alperesek fellebbezése eredménytelen, ezért a fél a fellebbezési eljárásban is peresztes. A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése és a 499. § (1) bekezdése alapján kötelezte a II. rendű alperest a képviselőlet ellátásával összefüggésben felmerült másodfokú perköltség megfizetésére. A Pp. 81. § (1) bekezdése és az Ükr. 3. § (3), (5) bekezdése szerint felszámított ügyvédi munkadíjat az ítéltábla a felperesek másodfokú eljárásban tett nyilatkozata alapján áfával együtt állapította meg [Ükr. 4/A. § (1) bekezdés]. Annak megtérítését – ugyancsak a felperesek nyilatkozatára tekintettel – mint egyetemleges jogosultak javára rendelte el.

[64] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés *b)* pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint fellebbezési illetéket a II. rendű alperesnek kell megfizetnie a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése szerint.

[65] Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ával megállapított Itv. 78. §-ának (4) bekezdése alapján a fizetendő illeték a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől – a jelen esetben az ítéltáblai határozat meghozatalának napjától – számított 60. napon esedékes.

[66] A másodfokú bíróság tájékoztatja a II. rendű alperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Amennyiben az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként nem tesznek eleget a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni. Az illetékbevételei számla száma:10032000-01070044-09060018.

Budapest, 2024. október 22.

Dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

Dr. Kovács Mária s.k.
bíró